

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vredno v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 2 gl. 50 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelju v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Avstrije (britka) ura.

Česar ni nihče mislil, to se je zgodilo: **cesarjevič, nadvojvoda Rudolf je na parah.**

Včeraj, dne 30. januarija blizu ob devetih do polu dne ga je zadela kosa britke smrti v Meyerlingu pri Badenu blizu Dunaja. Kap ga je zadela, ne da bi je bil človek slutil poprej.

Glas o tej nagli smrti se je bliskoma raznesel po Dunaji in k malu tudi po drugih mestih a nihče ga ni hotel, ni mogel vzeti za resnico, vendar je bil le preveč resnica.

Rodil se je cesarjevič Rudolf dne 21. avgusta leta 1858 in je bil prvi in edini sin Nj. veličanstev, cesarja Franca Jožefa I. in cesarice Elizabete. Mladosti leta so mu prešla v učenju raznih znanstev in v vajeji vojaških spretnosti. Mladi nadvojvoda je znal blizu, da vse jezike našega cesarstva.

Leta 1881 pa, dne 10. maja, se je poročil s Štefanijo, hčerjo Belgijskega kralja Leopolda II. Veselje avstrijskih ljudstev je bilo nad to poroko veliko.

Le-ta zakon je bil vseskozi srečen in dne 2. septembra leta 1883 se je mladima zakoncema narodila hči nadvojvodinja Elizabeta. Nadvojvodinja gretorej že v 6. leto.

Cesarjevič je bil že po celem cesarstvu znan, učenost in prijaznost z ljudstvom ste bili pri njem znani: Rudolf — to ime je bilo na lepem glasu in radi so ga stariši dajali svojim otrokom, vsi iz spoštovanja do modrega cesarjeviča.

Sedaj je tega konec. Božja volja je sklenila drugače, ne naše želje, božja volja je v tem odločila.

Mi se klanjamo volji božji ali iz vsega srca kličemo še slej bolje, kakor poprej:

Bog ohrani nam cesarja!

Dvoje častnih družb in njiji dela.

Dvoje društev imamo Slovenci, s katerima se lahko ponašamo. Posebno pa družbi sv. Mohorja ni enake pri nobenem narodu. Ogromno število 41.552 udov je bilo vpisanih v preteklem letu. „To je izbrana armada, katero so priredili navdušeni četovodje, goreči duhovniki in rodoljubi v šotor družbe sv. Mohorja.“ Ni je menda slovenske vasi, kamor bi ne dohajalo po več izvodov Mohorjevih knjig. Tako veliko število udov pa tudi omogoči odboru, da jim podaje ne po jedno ali dve, temuž šestero knjig za majhni letni donesek jednega goldinarja. Zapopadek teh knjig pa je primeren željam in potrebam čitateljev. Kakor verno slovensko ljudstvo pred vsem sega in si želi knjige vernega zadržaja, tako tudi rado čita podučne spise in povesti.

Odbor Mohorjeve družbe, svest si svoje velike odgovornosti, mora pri vsakem spisu dobro prevdariti, ali je pripraven za večino naroda. Zato opominja vsako leto slovenske pisatelje, da si naj, kedar pero vzamejo v roko, predstavljajo kmetijsko hišo, v kateri sedijo domači ob zimskem času okoli mize ali na bližnji peči, sin ali hči pa bere iz knjige. Naj bi se pisatelji učili od nepozabljivega Slomšeka z narodom čutiti, misliti, govoriti. Po teh načelih presoja odbor poslane mu spise, gotovo silno težka naloga. ako pomislimo, koliko spisov dobiva vsako leto vsled razpisanih daril za podučne spise in povestice.

Za preteklo leto so dobili udje: 1. „Življenje Marije in sv. Jožefa“ VII. zvezek. V tej knjigi bodo posebno zanimali popisi božjih potov sv. Mariji posvečenih. Med temi je lepo število na Slovenskem. 2. Knjiga: „Hodi za Kristusom“ donaša prestavo ljubkih bukvic izveličanega Tomaža Kempčana. Lepo vezan služi tudi za molitvene bukvice. 3. „Občna zgodovina“, 12. snopič. Prezanimivo pisana knjiga bliža se svojemu koncu. Ker se je izdaval v zvezkih, ki se malokje lepo shranjujejo, bo čela knjiga prava redkost, enako, kakor „Življenje svetnikov“, pri kojem so se gotovo pogubili mnogi zvezki.

Ko bi bilo mogoče, bilo bi pač najbolje, da bi se izdaval celotne knjige. 4. „Slovenski Pravniki“ je končan s 5. zvezkom in bo vsakemu, kdor se hoče podučiti v pravnih zadevah, zanesljivi kašipot. 5. „Slovenske večernice“ z mnogim podučljivim in zabavnim berilom, istotako 6. Koledar za l. 1889. Na prvem mestu je povest „Obsojen“ iz spretnega peresa našega rojaka, g. dr. Vošnjaka, kateri že mnogo let s svojimi podučnimi in kratkočasnimi spisi ustreza namenom Mohorjeve družbe. Povest se vrsi v Šmarijskem okraju in je spletena iz dveh dogodov, kateri smo tudi mi pred več leti omenili, namreč obsodbo mladeniča po nedolžnem

in zločina, silovitega roparja in tata Guzeja, katerega so končno žandarji ustrelili, kakor je popisano v povesti. Pisatelj lepo opisuje blago materino ljubezen, kesanje zapeljanega mladeniča, katerega izpoved v smrtni bolezni bode globoko genila vsakega čitatelja in pogubo in kazen hudodelca. Podobe k tej povesti narisal je g. Jurij Šubic. Ako je ta povest bolj resna, bode Krsnikova: „Kako je stari Molek tata iskal“, izvestno kratkočasila bralce. Dalje donaša koledar potopis: „Zlatomašnik Leon XIII. in slovenski romarji“ izvrstno spisanega od g. dr. Ivana Križaniča, životopise Jos. J. Strossmajerja, Lamberta Ferčnika, dr. V. Zarnika in razgled po svetu, večernice pa mnogo podučnih in zabavnih spisov. Odboru izrekamo zahvalo in priznanje, da je tako skrbno in vestno izbral narodu pripravno berilo.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Ovčič na kravjem vimenu.

(Konec.)

Kar se tiče krme, ni dobro, če se daje bolni kravi veliko krme, tudi ne, če rada žre; najbolje ji še tekne zelena klaja.

Ako je pa vnetje prav hudo, dobro stori pri bolnem živinčetu, če se mu daje vode, v kateri je raztopljene kuhinjske soli; na navaden škaaf vode, dene se je kacic 72 gramov. Če pa krava ne mara vzeti vode, naj se ji vlije vode po dvakrat na den. Tu je dobra dvojna sol, stolčena v drobno štupo; solitar, toda veliko manj, kakor one soli, na vodi in z moko stori isto službo.

Nekateri pravijo, da je treba puščati in še posebno, če je živinče dobro rejeno in ga lomí huda vročnica. Prenaglati pa se v tem, v puščanji, ne sme človek, to naj prepusti zdravniku, če ga mora dobiti, gospodarju pa ne svetujemo, da se podstopi puščanja.

Vnetje, ki je nastalo iz prehlajenja, ozdravlja se, kakor smo že rekli, z gorkimi rečmi in z mazilom. Ako pa je nastalo vnetje iz nesnage na vimenu, treba je vime najpoprej dobro umiti z mlačno vodo, v kateri se je nekaj žajfe razpustilo, potem je izmolsti vime in ravna se na dalje, kakor smo pravno rekli.

Hudo vneto in boleče vime kaže obvezati tako, da leži na kaki mehki podlagi. Vsi vemo, da noga, ki je bolna, ne boli tako, če sloni na čem mehkem, recimo na postelji ali vsaj na stolu; enako pride tudi bolnemu živinčetu prav, če mu ne visi bolno vino, ampak sloni na mehki podlagi. Kako pa se taka podlaga napravi, to te uči lastni razum in se ravna po okoliščinah. Rajni dr. Bleiweis nasvetuje v svojem „Nauku“, naj se obveže vime s prtom tako, da se prt na

hrbtu zaveže, ob vimenu pa se naj naredi par lukenj za cecke. Ti torej naj gledajo skozi prt, sicer bi pa težili ostalo vime in bi še sami se vtegnili bolj vneti, ravno za voljo teže, ki se vleže po obvezi na nje. Prt je torej le rahlo nategniti, vime naj le sloni na njem, nikar pa da bi ga prt držal po polnem k trebuhu.

Če je vime trdo, tedaj je iz kraja najbolje zdravilo smodnik, vdelan s smetano, dvekrat na den se vriblje v trdo vime. Ako ne izda to, naj pride mazilo živega srebra na vrsto; to pa se mora pomešati s kafro, se ve, da le malo. Ali če še to ne pomaga, poskusi še z jodovim mazilom in to več dni redoma.

Ako se hoče vime že gnojiti tedaj se naj maže, kakor smo rekli, nikakor pa ne z jodovim mazilom. Če se predere ali ako je treba, vime prereže, umiva se vime samo z mlačno vodo in to, da se osnaži. Druga ni treba, rane se scelijo že same.

Pri vgnjidi treba je vime zmivati z vodo železnega ali bakrenega vitrijola in s kafrovcem. Zoper snet je edino zdravilo kafrovec, če ta ne pomaga, pa je vsako drugo zdravilo odveč. Najbolje, da se pusti žival, kakor je.

Toliko o zdravljenji te bolezni. Dobro bode pa če gospodarji, ako je bolezen hujša, privzamejo živinskega zdravnika, nikakor pa ne pokličejo mazačev — ljudi, ki imajo za vsako tako bolezen trpentinovec ali brinjevo olje. Nikar tega! Ostro mazilo v tem le pokvari in napravi bolezen še hujo. Bolje, če storiš sam po tem, kar smo ti v tem naznanili, ne veruj pa mazačem.

Sejmovi. Dne 4. februarja na Dobrni pri sv. Juriji na Ščavnici, v Vojniku, v Jarenini, na Kalobji, v Mariboru, v Vidmu in na Zelenem travniku.

Dopisi.

Iz Ribnice. (Kladivo z napisom § 19) Tako je zavihatel v „Slov. Gosp.“ bivši tukajšnji župan po poročilu dopisnika o volitvah ali vdarilo je na prazno. Opravičenje, češ, da se iz računov razvidi, kam dohodki tekó, to nam še ni dosti jasno, ker ne pojasnjuje, zakaj je imela Ribniška občina zadnja leta po 57 % občinske doklade, v tem, ko se tukajšnja nje posestrima, Janževivrh-Arlica, zadovoljuje in dobro izhaja s 30 % in vendar ima skrbeti za 3 šole, ter je brez dohodkov, ki jih donajajo v Ribnici sejmi. Tudi dovoljenja za godbo ne znašajo tam niti tretjino toliko, nego tu. Kam toraj vsi ti dohodki tekó? Dalje pa je treba še vnovič zatrčiti, da je bilo več volilcev izpuščenih, poleg že omenjenega J. Krajnca, kaj pa še dela tudi nek Fr. Kališnik, ki je svoj obojni davek tu na pošti plačal, ter pobotnici o. kr. davkarnice

dobil oktobra meseca iz rok tukajšnjega županstva? Kdo more reči, da se potem ni vedelo za-nj? — Pa če hočete, da bo po njihovem, potem treba še povedati, da res ni bil izpuščen posestnik, p. d. Pavlič, ta je prišel menda po smrti nazaj, dajat Nemcem pooblastila za volitev od svojega posestva, kajti v zapisniku volilcev ni bila upisana žena, marveč le on sam, ter se je imenik še le med volitvijo popravljal in prepisoval. O imenovanem Krajnci se je čulo govoriti, kako so ga prosili, ko se je pritoževal, da je izpuščen, naj bi jim zmešnjav ne delal. Mogoče, da se je pod kakimi pogoji tudi volitvi odpovedal; pa takó resnici v obraz biti in s paragrafi groziti, to znajo tudi le strahonje nemčurske, dasiravno bo tehtniča njihovih neresnic potegnila enkrat daleč globlje, kakor one „laži“ slovenskih, in teh se nam pri poročilih o volitvi, kakor je bila zadnja, pač ni treba nikakor posluževati. Dosti!

Iz Cirkovec. (Opominj.) V svoji št. 2 dali ste nam eno toplo za naše poljance v zavedi družbe sv. Mohorja, da so tako rekoč premalo prebujeni. Pri nas so še res nekateri trdo zaspani, za to pa se tudi ne potrudijo nabirati bogatega sadú, ki ga rodi družba sv. Mohorja. Č. g. kaplan še nabirajo za družbo sv. Mohorja. Za eden goldinarček pa si kupi človek šest knjig, v katerih najdeš veliko in pa potrebnega poduka za ta svet; tudi tam v večnosti bo ti v korist, ako si odpustkov nabereš, ki ti jih ponuja družba sv. Mohorja. Moram še stopiti pred vrata naše požarne brambe in zunaj potrčati na nje, ker zunaj je še prosta pot. Stojč je na pragu kličem: gospodje ognjegasci, imeli ste misel tudi stopiti v družbo Mohorjevo, te misli, nikar je ne zgubite, našli bote veliko in pa lepih cvetlic, ki vam bodo kinč za ta in oni svet. Ako ste Slovenci in vam po žilah teče slovenska kri, to pokažite javno pred vsemi ljudmi, ali vas je morda sram, da bi imeli na službeni obleki slovenske črke? In še tisti „F.“ na vaših kapah, ki pomeni „Feuerwehr“, proč ž njim, ako hočete Slovenci biti. In kot spoštovani ne smešite sami sebe in ne norite s tujščino. Tukaj na trdo slovenski zemlji postavite se moško in recite: Slovenci smo! Proč torej z nepotrebnimi črkami.

Mamka je Slovenka bila,

Ki me je rodila.

Slovenec sem! Slovenec bom!

S Ptujja. (Slavnost) V četrtek, dne 7. februarja t. l. priredi učiteljstvo Ptujskega okraja svojemu starosti in umirovljenemu nadučitelju v Ptujski okolici, g. Karolu Švajgel-nu, kateremu je presvitli cesar za njegovo štiri in petdesetletno trudapolno in blagonosno učiteljevanje zlati križec podelil, dostojno slavnost z naslednjim vsporedom: Ob 10. uri dopoldne bode v minoritski cerkvi slovensa sv. meša z

asistencijo, pri kateri bodo peli gospodi učitelji Miklošičevo mešo. Na to slavnosten sprevod v okoliško šolo, kjer bode g. okrajni glavar v pričo šolske mladeži in zbranega ljudstva med primernimi nagovori in petjem šolske mladine tri in sedemdesetletnemu starčku zlati križec na prsi pripel. Ob 1. uri popoldne bode v „hotelu Vojsk“ slavnosten banket pod predsedništvom g. okrajnega glavarja. Kuvert za osebo stane 1 gld. Vsak prijatelj in znanec odlikovančev, bodi-si učitelj ali neučitelj, je uljudno vabljen. Kdor se hoče banketa udeležiti, naj to v saj do 2. februarija šolskemu vodstvu v Ptujski okolici blagovoli naznaniti.

Izpod Uršeljne gore. (Podružnica.) Sv. Miklavž je dober prijatelj otrok pa tudi odrasčenih ne prezira. To se je lepo prikazalo v pretečenem 1. 6. dec. 1888, ko je v farni vasi zborovalo društvo sv. Cirila in Metoda. Zbralo se je precejšnje število kmetov in drugih, čeravno v nobenem časniku ni bilo naznanjeno. Bili smo prav zadovoljni, to se vidi, ker dosti poprašujejo, kedaj bo spet zborovanje. Najbolj je nas veselilo, ko smo videli, kako se nekateri gospodi trudijo. Prišlo jih je nekaj od daleč: naj prvo omenim č. g. dež. posl. G. Einspielerja, oni so nam v lepem in jedernatem govoru razložili pomen 40-letnega vladanja svitlega cesarja in so nam na srca polagali, da imamo v našem cesarji pravičnega, modrega in pobožnega vladarja. Potem so z nami zapeli cesarsko pesem, katero smo vsi navzoči stojé poslušali. Pozneje so nas še razveselili z drugimi pesmami in govori, za kar se jim iz srca zahvalimo. Nek razumén kmet je djal: Kolik razloček je med liberalnimi in katoliškimi poslanci! Liberalni se shajajo pri liberalnih shodih, kakor je nebodiga treba bauernbund in nemški šulverein. Zato pa v deželnem zboru vedno le to trdijo, kar od svojih soliberalcev slišijo. Ko bi mož hoteli pravični biti, prišli bi k našim zborom, tu bi se prepričali, kake želje in tirjatve imamo mi. Pa ne verjamem, da bi ne vedeli teh, le vedeti nočejo, saj smo imeli že na sv. Miklavža dan in že prej 2krat vselej enega nemškutarškega „parteljna“ zraven. Dvakrat sta bila, vsakokrat en pomemčen učitelj, enkrat je bil pa načelnik nemškega šulvereina. Nam je celo prav, da Miklavž ni prišel sam. Tako vsaj ležje izvejo, kaj mi tirjamo. Tirjali bomo naprej 6letno slovensko pa katoliško šolo. G. Einspielerja in Muri-ja pa prosimo, ki sta naša deželna poslanca, da bi nas še zanaprej zagovarjala, prosimo tudi druge rodoljube, g. Šmida v Starem trgu, g. dr. Hrašovca in druge duhovnike, da bi nas podpirali. Iz zanesljivih ust sem slišal, da naša podružnica šteje že nekaj nad 110 udov, lepo je to za naše nasprotno kraje, kakor je Guštanj in Prevalje, saj tako vsak lahko sodi, da pri nas brez nasprotstva ni,

le to je žalostno, da se jih veliko pusti preslepiti od nemškutarških napetnežev, kateri pridno odsvetujeje našim, in med temi se odlikuje ena kranjska babura; odgovarjala je pred zadnjim zborovanjem, ne hodite tje, vsak bo moral 2 gld. plačati, kateri bo tje šel, tedaj je modrejše, da jih tu zapijete. In takih je še več. Zahvalimo še g. Kotnika in druge rodoljube, da so nam to društvo ustanovili, saj se človek lahko dosti lepega nauči, česar še prej gorski kmet ni slišal. Prosimo le gg. govornike, da se nas vsmilijo s svojim naukom. Kmet pri nas še ni tako liberalen, le samo poduka je potreben. Tiste kmete pa opominjam, kateri še niso pristopili, da naj vsaj pri prvem zboru to storijo. S.

Od Vel. Pirešiče. (Pritožba.) Naše županstvo je vrnilo c. k. okrožni sodnji v Celji njene nemške dopise. A ta je županstvo tožila pri c. k. okrajnem glavarstvu. In le-to je odločilo, da se morajo nemški dopisi sprejeti, pa da se županstvo lahko pri c. k. višji deželni sodnji pritoži. Županstvo se je zoper to pri vsakem c. k. ministertvu pritožilo. Zdaj bomo pa videli, kaj ono poreče. So-li občine slovenske res zavoljo uradnikov, ki slovensko ne znajo, ali znati nečejo, ali so le uradniki zavoljo ljudstva? No, bodemo le videli, ali na Dunaji tudi tako mislijo, kakor v Celji; ob svojem času Vam še poročam. Kaj nam je pa novo leto prineslo? Pri nas najpoprej celo trupo drznih tolovajev, kateri so v grad kneza Salm v Novem Celji vlomili, pa blagajnico, ki je bojda 6 centov tehtala, odnesli, na voz naložili in glej nesreče! Voz se jim polomi. Zdaj je treba drugi voz ukrasti, in potem je še le šlo tje do Žalskega pašnika. Tam so pa močno železno „kaso“ razbili. Kar je v njej bilo, vzeli in šli spat. A slava Žalskim vrlim žendarjem! Tolovaji še niso dobro spali, že so jih žendarji zasledili, njih na domu zvezali in v Celje pod ključ djali. Tu se jim bo lahko sanjalo o mesu in klobasah, katerih so imeli celi voz nebokičenih. To so Vam bili zreli tički. Le na grade, cerkve, kupce so imeli namen; pa tudi kapunom in puranom in prešičem niso prizanesli. Škoda, da pri nas Sibirje ni; za take lopove bi bilo ravno prav. J. K. Savinjski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kar je liberalne gospôde v gosposki hiši drž. zbora, pripravlja se na boj zoper načrt postave o „kmečkih domovih“, vendar pa ni dvoma, da ga vzprejme večina v gosposki hiši. — Z novo šolsko postavo je neki vladi resnica in razni listi že imajo načrt enake postave v svojih predalih, ni pa gotovo, če je to tudi načrt vlade. Po tem načrtu bi bile šole verske in poleg njih bile bi

lahko še tudi brezverske. No v božjem imenu, če že hoče kdo take! — Trgovinska zbornica v Gradci je izvolila Ljud. Kranza za predsednika, dr. A. Wunderja pa za podpredsednika. Oba sta liberalca. Brez tacih v Gradci ne more biti. — Štajarski Nemeč, dr. Pscheiden, drž. in dež. poslanec, je v Hatzendorfu bil v pričo pri obč. zboru tamošnjega kat. pol. društva ter je v izvrstnem govoru razlagal možem, zakaj da je in ostane konservativec, pravičen tudi do drugih, nenemških narodov. Njegove besede so vidno ugajale mnogobrojnim poslušalcem. — Koroški drž. poslanec, Peter Lax zastopa tudi slov. volilce v Velikovskem okraji, ali njemu se dozdeva, da kalijo slov. možje „mir“, ako želijo, da ne ostane slov. ljudstvo vedno pasterk v rokah liberalne, nemške mačuhe. — Slovenci so v Grebinji zmagali pri obč. volitvi vsaj deloma, pri volitvi v krajni šolski svet pa popolnem. Slava! — Zdaj je čas obč. zborov pri raznih društvih. Veselo je brati, kako lepo se razvijajo po Kranjskem „bratna društva.“ Tacih imajo že precej lepo število. — Burja na Krasu napravlja vsako leto veliko škode, izlasti še na železnici. Vsled tega namerava vlada tik železnice nasaditi gozdnih dreves; v treh letih jih se naj nasadi na 730 oralih. To je vesela novica za one žalostne kraje. — V Gorici se snuje društvo v podporo revnim dijakom, udov že šteje bojda pri 400 in je želeti, naj se veselo razcvita. — Slov. okoličanje pri Trstu se pripravljajo za volitve v mestni zastop. Ni dvoma, da bodo zmagali, toda mestni uradniki — vsi napeti Lahi — strašijo že sedaj ubogo slov. ljudstvo ter ga vabijo v liberalni, laški koš. Naj bi jim le ne hopnil va-nj noben slov. volilec! — Predsednik dež. zbora za Istro, dr. Vidulich je na naglem umrl. Mož je bil po krvi Hrvat, po mislih pa lahon. Hrvatje torej ne bodo žalovali za-njim. — Izneverilec Kalabar, podžupan v Zagrebu, je bil mož narodne ali bolje madjaronske stranke — nova priča, da ni zvestobe, kjer ni ljubezni do doma, do ljudstva. — V Ogerskem drž. zboru so sedaj že srečno v podrobni razpravi nove vojaške postave. Ljubi Bog, kaj je bilo že doslej upitja zoper njo! Brez njega še sicer tudi naprej ne bode, toda na vse zadnje bode vendar le — postava.

Vunanje države. Avstrijski škofje so poslali prelepo adresu sv. Očetu, v njej se izraža rahlo, pa čutno obžaljevanje, da se še vedno kratijo pravice sv. stolu in kat. cerkvi. — V Rimu je več društev obhajalo spomin na boje pri Dijonu leta 1871, t. j. za Francoze zoper Pruse. Govori so bili, to se zna, ostri in tudi ni ostalo brez pretepov. Laška kri bi tega ne prenesla. — Španjska kraljica, Kristina, je bila товnej omedlela, ko se je odpravljala na blagoslovljenje velike bolnišnice v

Madridu. Na srečo pa ji je k malu odleglo. — Francosko ministerstvo je na tleh, to se pravi, zmaga generala Boulangerja v Parizu je po polnem potrla republikanske možéve. General je dobil 244.070, Jacques pa samo 162.520 glasov. Bati se je, da jim bode ta zmaga zmedla glave. Doslej ne zna ni predsednik republike, Carnot, ni njegovi ministri, kaj naj počno zoper generala. No, sedaj še ravno general ni že le tako nevaren republiki. — Na Irskem je bilo prišlo do pretepa, ko so peljali poslanca O'Briena v sodnijo; poslanca so obsodili na 4 tedne ječe, češ, da je hujskal ljudstvo zoper državo. No ta kazen pa je najboljše znamenje, da poslančevo hujskanje ni bilo posebno veliko. — Iz Berolina so izgnali več francoskih dopisnikov, knezu Bismarcku so pač njih poročila neljuba. V drž. zboru tirja nemška vlada 2 milj. za to, da v Afriki napravi red. Miljona bota se že porabila, toda vprašanje je, bodo li Afrikanci se podali Bismarckovi volji. — Iz Varšave so poslale poljske gospé ruski carici lepo vezilo. To je znamenito, kajti Poljaki nimajo posebno sreča za Rusijo. — Bolgariji se kuja pravoslavna višja duhovščina in to utegne napraviti princu Ferdinandu britkih ur. Ne znamo, koliko ima uzroka za to. — Na novo gre glas, da se odpove srbski kralj, Milan, vladi ter jo prepusti svojemu sinu Aleksandru. Od večih strani pa se zatrjuje, da ni nič resnice na tem glasu. — V Turčiji so sedaj brž ko ne v zimskem spanji, kajti tam je vse tiho. — Grški prestolonaslednik, Konstantin, poroči se v spomladi s sestro nemškega cesarja, Sofijo. Poroča bode v Atenah. — V vzhodnji Afriki so mahomedanci napadli misijonsko hišo pri Pubu ter so umorili dva misijonarja in dve redovnici, tri misijonarje in eno redovnico pa so odpeljali s seboj. — V Sineziji ali Kitaji je lakota, lanska suša in potem še velika povodenj ste na večih krajih vzeli vso žetev. Vlada pa ni skrbela veliko za te uboge ljudi, dokler bi se še bilo dalo. — V severni Ameriki se branijo novih na seljencev. Misli se na posebno postavo, ki bode odvrnila preveliko število tujih ljudi.

Za poduk in kratek čas.

Božična zvezda.

(Resnična dogodba.)

(Dalje.)

S sive megle porojen, šel je dan ob. 4. uri popoludne zopet v meglo nazaj. O peti uri je postalo mračno in vojaki se jamemo zbirati pred „barako“. Skozi okno je bliščala luč . . . Sedaj se odpró vrata, in kakor iz otroških grl se je razlegal glas „oh!“ Razsvitljeno drevesce je bilo najlepše. Z veliko ponižnostjo stopimo

na povelje stotnikovo k mizi, kjer je stotnik po nekaterih prijaznih besedah darove porazdelil. Darovi so se do sedaj pomnožili in z veseljem odpiramo zabojčke, kjer so bili hranjeni — darovi — ljubezni iz predrage domovine. Med darovi so bili tudi ljubeznjivi listi, ki se pazno prečitajo, in „vesel Božič“ se je iz njih razlegal iz predrage očetnjave. „Mir ljudem na zemlji!“ končal je duhovit prijatelj ali stari očanec. Sedaj posedemo ter z veseljem zavživamo božje dari in si bratski delimo med seboj. Tudi marsikatera šala je bila, dokler ni stotnik ukazal, da zapojemo — „Božičnico.“ . . .

„Slišavši staro, prelepo pesem, ki se je pevala tudi vsako leto na mojem očetovskem domu, postal sem ginjen in solze mi zalijó oči. Mislil sem na lepe božične večere otroške in tudi na žalostno „Božičnico“ preteklega leta, kadar sem mojo ljubo mamico v krsti našel. Mislil sem na osamelega, starega očeta in žalostno sestrico. Ali nju kedaj več vidim? Jutri grem morda sovražnim kanonom nasproti, da napademo Pariz. In, ali bode kateri izmed nas še enkrat Božični praznik na zemlji obhajal? To je v božji roki!“ „In, ako padem — kako bo z dušo? Je-li pripravljena?“ Jednake misli so mi rojile po glavi. Britko sem se kesal, da nisem vzprejel sv. zakramentov, kadar me je klical notranji glas — moral sem se takoj oddaliti v stran, da zakrijem obilni potok solz.

IV.

V spomladi l. 1871 vrnó se zmagovite vojske v domovino nazaj. Rana, ki sem jo takoj po Božiču v vojski dobil, je zacelila, in tako sem zdrav in čil med onimi, ki se vračajo domu. V prvo obiščem domovino svojo, očeta, sestro, Anemarijo in grob — materin. Potem se vrnem v Berlin, da končam svoje službeno leto. Kadar se to dovrši, prevzamem zopet svoje učenje.

Teta so Berlin zapustili, da z naprej v domovini svojega moža živijo. Seveda, sedaj me radi prijetnega hiševanja (bivanja), ki sem pri teti imel, pričakuje pri tujih ljudeh vse drugače. Smatrali so me le za dohodniški izvir, da se z menoj prav bogato — okoristijo. Radi takih slabih, neugodnih okolištin sem tedaj preživel vsako prosto uro v gostilnicah in zabavah. Imel sem med svojimi znanci nekatere, ki so se proti veri malomarno obnašali; druge, ki so svojo nevero očitno kazali. Bilo je v času kulturnega boja, gostje v gostilnah so se pogostoma pogovarjali o naši katoliški veri in duhovništvu. Seveda, moral bi se že od začetka te nevarne družbe ogibati, a nisem bil dosti trden ter spadal sem k onim, ki niso krop ne voda. Molčal sem po največkrat k takim govorom, potem se smijal itd. Oh, bil sem v dvomnji.

V tem položaji preživim dva Božiča v Berlinu.

V jeseni l. 1873 sem dostal moje študije in dovršil izkušnjo z bliščečim uspehom. Po posredovanji mojega dobrotnika g. profesorja se mi kmalo od nekega ameriškega društva v Novem Jorku podeli služba pod prav dobrimi pogoji, namreč, da se premeri nova železnica. Bil sem vesel. Očetu pišem in razložim svoj položaj ter prosim za dovoljenje. S težavo mi dovolijo; ker radi bi me v domovini obdržali, da bi bil podpora sestri nekdam, kadar oči zatisnó. Odgovoril sem dragemu očetu, da ne grem za vselej čez širni ocejan, in da svojih dolžnosti pozabil nikdar ne bodem. „Potuj z Bogom, sin moj!“ odgovoré oče, in odpotoval sem.

Popred še obiščem za jeden dan domovino svojo. Sestrica me nježno vpraša: „Ako bi ne hotel pred svojim potovanjem, ki je tako nevarno. sv. zakramentov vzprejeti?“ „Da v Hamburgu“ odvrnem in rudečica mi stopi v obraz, ker dosejaj še mi ni prišla ta misel.

(Dalje prih.)

Smešnica 5. „Vi ste“, reče nevoljen gospod čevljarju, „Vi ste mi pravi čevljar. Podplati so še na mojih čevljih čisto dobri, oglavje pa je že vse razpokalo!“ „Tako?“ zategne čevljar, „če je tako, treba bode pač drugikrat dati slabših podplatov“.

Razne stvari.

(Občni zbor.) Katoliško tiskovno društvo v Mariboru ima v torek, dne 5. februarja ob 10. uri dopoldne svoj občni zbor in sicer v prostorih slov. čitalnice. Na dnevnem redu je 1. poročilo predsednika, 2. račun blagajnika in 3. volitev odbora. Vsi p. n. udje se vabijo k temu zboru. Ako jih ne pride dovoljno število, pa je isti den ob 11. uri drugi občni zbor, pri katerem se reši dnevni red brez ozira na število navzočih udov.

Odbor.

(Katoliško-politično društvo) bo imelo prihodno nedeljo, to je tretjega svečana popoldne ob polu štirih v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu v prostorih g. F. Lamprechta, po domače Matija, svoj občni zbor. Udov in prijatelja tega društva vabi k prav obilni vdeležbi

odbor.

(Zborovanje.) V nedeljo, t. j. 3. svečana ob 4. uri popoldan ima podružnica sv. Cirila in Metodija za sv. Jurij ob juž. žel. pri g. Podgoršeku, p. d. pri cestnem Jožeku, svoj letni zbor z naslednjim vzporedom: a) volitev novega načelnštva za leto 1889. b) razni predlogi udov. K mnogobrojni udeležitvi vabi vljudno odbor.

(Naše učiteljstvo.) Ptujsko učiteljsko društvo si je dné 17. januarja t. l. za tekoče poslovno leto ta-le odbor izvolilo: g. Kaukler Ivan, predsednik; g. Žiher Fran, podpredsednik;

g. Copf Fran, blagajnik; g. Šijanec Miroslav in gđe. Danko Minka, tajnika; odborniki gg.: Vidovič Anton, Serajnik Domicijan in Možina Janez.

(Slovenska čitalnica) v Ptuji priredi v nedeljo 24. februvarija t. l. v Narodnem domu sijajen ples v kostumih. Kakor se že zdaj da iz obširnih priprav in živahnega zanimanja sklepati, bode ta ples gledé zanimivosti in bleśka vse druge nadkrilil.

(„Leposlovno bral. društvo“) pri Malinedelji bode imelo v nedeljo. t. j. 3. febr. v prostorih g. Korošeca svoj letni zbor, račun, novo volitev itd. Zatem bo primerna veselica s petjem, govori in h koncu tombola na korist ubogih šolarjev. Vsi udje in prijatelji se vabijo uljudno. Odbor.

(Sadjereja.) Ščavniško sadjarsko društvo v Očeslavcih vrlo napreduje. Dozdaj šteje že okoli 80 udov, ravnateljstvo-šesterih môž stoji na trdnih tleh. Slava Ščavničarjem!

(Železnice.) Za otroka, ki še ne šteje 10 let, plačevalo se je doslej na železnicah samo po pol vožnjine, poslej pa se ima za-nj plačati cela. Ako se imata peljati dva taka otroka, tedaj se pa plača le ena vožnjina za-nju. Otroci do dveh let pa so prosti vožnjine.

(Nov denar.) Letos dobimo nov denar, na mestu 4 krajcarjev vkup dobimo 5 krajcarjev vkup in sicer iz nikla. Štirih krajcarjev je še med ljudmi za 400 gld., tedaj 10.000. Vse druge so že zlili.

(Nemške marke.) Urednik koroških „Freie Stimmen“ je dobil, kakor poroča „Mir“, iz Nemčije 200 mark, razdeli pa jih naj mož med ljudske učitelje! To je pa že v resnici lepo!

(Izločitev.) Občina Šavnica prosi, naj se izloči iz okraja Cmureškega in podredi pod okraj sv. Lenarta v slov. gor. S tem preide ob enem tudi pod c. kr. okr. glavarstvo v Mariboru. Se ve, da bi bilo to dobro za tamošnje slov. ljudstvo, toda nemškutarji so sila zoper to izločitev. No, če že imajo tako radi Slovence, zakaj pa ne nastavijo v Cmureku pri c. kr. okr. sodnji moža, ki zna slovenski?

(Srčna žena.) V Bučkovcih pri Mali nedelji je dobila neka žena svojega moža na plesišči! Ravno se je zasuknil z nekim habšetom mimo nje, kar skoči žena nad-nj ter mu vsoli prav žarko za uho. Mi rečemo: Prav je tako, kaj išče pač mož na plesišči?

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) so darovali: Blag gosp. baron Goedel-Lannoy 5 fl. 50 kr., g. Ant. Kupljen, notar v Črnelmji 5 fl., Karolina Robič v Lembahu 1 žakelj krompirja in fižola

(Gornje-savinjska posojilnica v Mozirji) bode imela svoj 15 redni občni zbor 4. februarja 1889 ob 10. uri dopoldan. Dnevni

red je: Prečitanje zapisnika, poročila tajnika, blagajnika in nadzornikov, prememba pravil in posamezni nasveti.

(V Gorici pri Dobrni) je o svojem času veljavni kmet Krulec-Vojak dopolnil 79 let in je ravno na dan svojega godovanja, na praznik sv. Sebastijana letos, umrl.

(Uboj.) V noči 13. januarija sta dva ponočnjaka na Mestnem vrhu pri Ptuji zapazila tretjega, Jan. Kolariča pri oknu v pogovoru z neko deklino. Prec sta se ga lotila ter sta ga tako dolgo obdelovala s koli, da je brez zavesti obležal, čez 8 dni pa je umrl.

(Duhovske spremembe.) Č. g. Alojzij Šijanec, kaplan pri Novi cerkvi, je dobil župnijo M. D. v Negovi.

Loterijne številke:

V Trstu 26. jan. 1889:	5, 86, 43, 78, 29
V Lincu „ „	64, 21, 59, 20, 50

Naznanilo.

Cena ameriĳanskih trsov, kateri se pri deželni sadje- in vinorejski šoli pri Mariboru oddajo (in kateri se ne dajo okužiti) znižala se je na 5 gld. za tisoč in na 60 kr. za sto trsov za naročnike iz Štajarskega in tudi izjemoma brezplačno dobijo jih ubogi posestniki.

Več pové „Slov. Gosp.“ št. 4.

V Gradci v januariju 1889.

1-2

Od štajarskega deželnega odbora.

Oznanilo.

Išče se dobro naučen sirar, kateri bi na svojo roko sir delal. Tak dobi v najem za to stroko primerno hišo, tudi vrt, mleka pa v okolici dosti za sirarijo. Več pové uredništvo „Slov. Gospodarja“.

1-3

Dupavski oves

za setev,

staro potrjen, večkrat odlikovan, od dež. vzboljšavnega sveta posebej priporočen, izvrsten, rano zrel, 55 kilogr. 1 hkl. težek, izvirne setve samo pri grof Zedtwitz-ovem oskrbništvu v Dupavi na Českem. Cena za 1 hektoliter brez žaklja fl. 4.50 a. v. 1-2

Lep vinograd

z opeko kritim hramom, gospodarskim poslopjem in tiskalnico je na prodaj pri Svetinjah v slov. goricah.

Posestvo je tik cerkve v najlepši legi in najbolj primerno za umirovljenega g. duhovnika.

Cena 3500 gld.

Natančneje se izvé pri Filip-u Bezjak-u, posestniku v Tergovišču, pošta Velika Nedelja na spodnjem Štajarskem. 1-3

Posojilnica v Makolah

imela bode svoj redni občni zbor četrtek dne 28. februarja t. l. ob 2. popoldne v svojih navadnih prostorijah. Dnevni red je: 1. poročilo načelnikovo; 2. poročilo nadzorništva; 3. potrjenje računov za l. 1888; 4. razdelitev čistega dobička; 5. volitev načelnštva in nadzorništva; 6. predlogi in nasveti. Vsi združniki so prijazno povabljeni!

Makole, dne 1. febr. 1888.

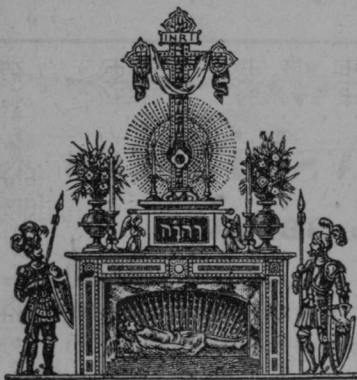
1-3

Načelnstvo.

Posestvo

V trgu Vojniku se proda hiša s 4 izbami in z gospodarskim poslopjem, vse z opeko krito in v prav dobrem stanu zarad smrti iz proste roke prav po ceni in z dobrimi pogoji. Zraven sta dva vrta. dve njivi, lep sadovnik, vinograd in gozd. Sodnijska cena znaša 2200 gld.

Več drugo pové g doktor Filipič, advokat v Celji, ali pa Mica Fais, posestnica v Dolgi-gori, fara Sladka gora, pošta Loče. 2-2

Eduard Zbitek
v Olomucu (Moravsko),

izdelovatelj transparentnega steklenega mosaika božjih grobov. Izdelujejo se v Novemščaju pri Olomucu.

Več pové č. g. Anton Fischer, župnik pri sv. Jakobu v Slov. goricah. 2-4

Zaloga v Mariboru pri Alois Quandestu, Gosposke ulice.

Pravo francozko žganje (cognac).

Kaj je pravo francozko žganje?

Iz francozkega in južnoštajerskega jakoga močnega brdskega vina izrpljeni alkohol, pod imenom „cognac“ zdravniški pripoznano dietično, duh in telo oživajoče slastno in zdravilno sredstvo. Kaj se dobi navadno mesto takega zdravila? Navadno žesto s soljo pomešano, ktere upliv na telo je, če ne škodljiv, jednak ničli. Če vsa vporabljena sredstva proti ischias, revmatizmu, živčanim boleznim, izpadu las, protinu, trganju v udih, ohromenju, ranam vsake vrste, boleznim v glavi in zobeh i. t. d. nič ne pomagajo, naj še poskusi vsaki boleestnik iz južnoštajerskega znamenitega Konjstekega, lastno pripravljenega vina destilovano, na vse ove bolezni čudno delujoče, pravo francozko žganje vporabiti. Mala steki. 60 kr., v. 1 gl. 20 z. Stari cognac, posebnv okrevajočim in na želodcu bolanim preporočljiv, 1 steklenica gl. 1.50, naroče 4 v. steklenice pošiljajo se franko brez daljnjih stroškov.

BENEDIKT HERTL
veliki posestnik na grajščini Gollè pri Konjtech, Južno-Štajerska.

Zaloga v Mariboru pri Alois Quandestu, Gosposke ulice.

2-3

„Kmetovalec“

je edini slovenski gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi poli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izišle številke tistega letnika.

KMETOVALEC.
Urednik: **Uradno glasilo „Vrtar“**
Izdavatelj: **Uradno glasilo „Vrtar“**
Ljubljana, 1888.

... (Small text block containing details about the publication, including subscription rates and contact information.)

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in sploh vrtnarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovalca“ zastonj.